

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z ETYKI W KLASACH I – III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Etyka jest w szkole przedmiotem dodatkowym. O udziale ucznia w zajęciach z etyki decydują jego rodzice, poprzez złożenie pisemnego oświadczenia. Po złożeniu oświadczenia udział ucznia w tych zajęciach staje się obowiązkowy.

I. Cele nauczania w ramach przedmiotu – etyka

Celem nauczania etyki jest:

- 1) Stopniowe wprowadzanie uczniów w świat wartości;
- 2) Zachęta do „filozofowania”;
- 3) Kształtowanie postaw i świadomości istnienia pewnych zagadnień, problemów, zasad;
- 4) Rozpoznawanie elementarnych powinności moralnych;
- 5) Poznanie elementarnych wartości, praw i obowiązków małego człowieka wobec siebie i innych;
- 6) Rozpoznawanie i nazywanie uczuć oraz ich następstw np. złości czy radości;
- 7) Pogłębianie ogólnych problemów moralnych występujących zarówno w najbliższym otoczeniu, jak i w świecie (np. konieczność ochrony środowiska naturalnego);
- 8) Poznanie obszaru kulturowego, w którym dziecko żyje, wraz z takimi jak religia, sztuka, system wartości i jednocześnie uświadamianie i zaznaczanie istnienia alternatywnych systemów kulturowych (bajki filozoficzne, opowieści mędrców, baśnie z obszaru Europy, Bliskiego i Dalekiego Wschodu itp.);
- 9) Kształtowanie umiejętności rozróżniania dobra od zła w prezentowanych tekstach literackich i w życiu;
- 10) Nazywanie elementarnych pojęć i posługiwanie się nimi we właściwych kontekstach (np. przyjaźń, radość, mądrość, miłość itp.);
- 11) Budowanie własnej hierarchii wartości;
- 12) Kształtowanie poczucia własnej godności, wyjątkowości i niepowtarzalności jako osoby oraz poszanowanie tych samych wartości u innych osób.

II. Zasady oceniania

1. Ocena z etyki uwzględnia w dużym stopniu wysiłek, wkład pracy i zaangażowanie uczniów – każdy uczeń oceniany jest sprawiedliwie i obiektywnie;
2. Ocena bieżąca z etyki będzie formułowana w skali 1-6;
3. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, ale musi to uczynić przed rozpoczęciem zajęć. W dzienniku odnotowywane jest to skrótem „np”;
4. Wybrane prace domowe wykonywane są na ocenę. Przy ocenie będą brane pod uwagę: stopień trudności i staranność wykonania. Brak pracy domowej będzie odnotowywana w dzienniku „minusem” , -’ – trzy minusy są równe ocenie niedostatecznej.

III. Obszary aktywności

Testy i sprawdziany zapowiadane będą z tygodniowym wyprzedzeniem i podaniem zakresu materiału. Sprawdzian można poprawić. Ocena z poprawy sprawdzianu jest oceną ostateczną i nie podlega kolejnej poprawie. Kartkówki i odpowiedzi ustne nie muszą być przez nauczyciela zapowiadane, zawierają materiał z trzech ostatnich lekcji. Ocenie będzie podlegać również aktywność i praca podczas lekcji.

IV. Kryteria ocen z etyki

Celujący:

Uczeń:

- Posiada wiedzę wykraczającą poza program etyki oraz potrafi ją samodzielnie i twórczo wykorzystać.
- Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą.
- Wzorowo i systematycznie prowadzi zeszyt.
- wyróżnia się aktywnością na tle klasy, chętnie wykonuje zadania i polecenia nauczyciela.
- Chętnie z zainteresowaniem słucha wypowiedzi nauczyciela i kolegów.

Bardzo dobry:

Uczeń:

- Jest aktywny, chętnie uczestniczy w lekcjach etyki.

- Systematycznie i starannie prowadzi zeszyt.
- Chętnie wykonuje zadania i polecenia nauczyciela.
- Słucha wypowiedzi nauczyciela i kolegów.
- Opanował pełny zakres wiedzy określony programem nauczania etyki.
- Stosuje w życiu codziennym zdobyte wiadomości.

Dobry:

Uczeń:

- systematycznie uczestniczy w zajęciach etyki.
- W miarę systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy.
- Wykonuje zadania i polecenia nauczyciela.
- Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania.
- Dobrze wykorzystuje zdobyte wiadomości w życiu codziennym.

Dostateczny:

Uczeń:

- Nie uczęszcza systematycznie na lekcje etyki.
- Niechętnie wykonuje zadania i polecenia postawione przez nauczyciela.
- Nie wykazuje zainteresowania przedmiotem.
- Opanował w stopniu wystarczającym wiadomości i umiejętności z zakresu etyki.
- Zeszyt prowadzi mało estetycznie i niesystematycznie.
- W słabym stopniu wykorzystuje zdobyte wiadomości w życiu codziennym.

Dopuszczający:

Uczeń:

- Sporadycznie uczęszcza na zajęcia z etyki.
- Zeszyt prowadzi niestarannie i niesystematycznie.
- Nie wykonuje poleceń i zadań postawionych przez nauczyciela.
- Ma duże braki wiedzy przewidzianej programem nauczania z etyki.
- Ma lekceważący stosunek do przedmiotu.
- Nie stosuje praktycznie wiedzy zdobytej na lekcjach etyki.

Niedostateczny:

Uczeń:

- Sporadycznie uczestniczy na lekcjach etyki.
- Nie prowadzi zeszytu.
- Ignoruje przedmiot i nauczyciela.

V. Formy oceniania

- Praca indywidualna i w grupach
- Sprawdziany
- Odpowiedzi ustne
- Aktywność na lekcji
- Zainteresowanie przedmiotem
- Sporządzanie pomocy dydaktycznych

VI. Sposoby informowania uczniów i rodziców

1. Na pierwszych zajęciach informujemy uczniów z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania z etyki dla klas 1-3.
2. Zapoznajemy uczniów z Wymaganiami Edukacyjnymi z etyki dla klas 1-3.
3. Informujemy uczniów o ocenach na bieżąco, wpisujemy do zeszytu przedmiotowego oraz dziennika elektronicznego.

VII. Podstawowe wymagania programowe

Klasa I

Uczeń powinien:

- Wiedzieć, czym ogólnie zajmuje się etyka.
- Rozumieć i doceniać wartość jaką w jego życiu stanowi rodzina.
- Wiedzieć, czym jest szacunek dla rodzeństwa i osób dorosłych.
- Odkrywać to, że tworzy różne wspólnoty osób np. rodzinę, klasę, państwo.
- Wiedzieć, że nieodpowiednimi słowami, gestami może komuś sprawić przykrość.
- Umieć wyrażać wdzięczności i przywiązanie do rodziny, identyfikować się z rodziną i jej tradycjami, znać daty świąt obchodzonych przez członków rodziny.

- Przedstawić drzewo genealogiczne swojej rodziny.
- Wiedzieć, kogo można nazwać przyjacielem a kogo kolegą.
- Znać i nazywać emocje, które mu towarzyszą.
- Wiedzieć, co to jest empatia.
- Znać swoje słabe i mocne strony.
- Wiedzieć czym jest współpraca między kolegami i koleżankami.
- Znać pojęcia: pycha i zarozumialstwo.
- Wiedzieć jak okazywać szacunek.
- Odróżniać skarżenie od szukania pomocy u starszych.
- Wiedzieć na czym polegają prawidłowe kontakty z rówieśnikami uwzględniając te czynniki, które mogą te relacje zakłócać.
- Wiedzieć, że nie należy się przechwalać.
- Dostrzegać nietrafność ocen na podstawie wyglądu.
- Wiedzieć, czym jest niepełnosprawność, rozumieć, że ocenianie innych na podstawie wyglądu może być niesprawiedliwe i krzywdzące.
- Mieć świadomość, że słowa mogą ranić i krzywdzić.
- Znać sposoby rozwiązywania konfliktów.
- Rozumieć, że starannie wykonana praca może być źródłem radości i satysfakcji.
- Wiedzieć i rozumieć znaczenie słowa obowiązek.
- Znać swoje obowiązki domowe.
- Wiedzieć, że dbanie o porządek jest obowiązkiem każdego człowieka a bałaganiarstwo i lenistwo to wady.
- Znać swoje prawa i obowiązki.
- Znać zasady dobrego zachowania przy stole i potrafić je wymienić.
- Używać słów grzecznościowych: proszę, przepraszam, dziękuję – w stosunku do dorosłych i rówieśników.
- Znać i wymienić zasady kulturalnego zachowania wobec ludzi starszych.
- Przestrzegać reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej.
- Wiedzieć, jak odpowiednio zachować się na przyjęciu np. urodzinowym: złożyć życzenia, zachować umiar w jedzeniu, wiedzieć, że nie powinno się być zbyt ciekawskim i zaglądać w każdy zakamarek cudzego mieszkania.
- Wiedzieć, że zabawy i żarty nie powinny uprzykrzać życia innym domownikom.
- Dbać o zabawki, meble i sprzęty w swoim domu, lub domu kolegi czy koleżanki.

Klasa II

Uczeń powinien:

- Rozumieć, że estetyczny wygląd jego otoczenia w dużej mierze zależy od niego i wskazać działania, jakie mogą temu służyć.
- Wymienić działania, które wpływają na estetyczny wygląd pokoju ucznia, klasy, szkoły.
- Dostrzegać i opisać piękno zarówno w przyrodzie, jak i wśród wytworów człowieka.
- Wiedzieć, co to są wytwory człowieka, dbać o otoczenie, szanować cudzą własność i wytwory pracy innych, potrafić ocenić wysiłek kolegów włożony w powstanie tych prac.
- Znać zasady kulturalnego zachowania w muzeum, kinie, teatrze, galerii itp.
- Znać i wymienić różne formy czynnego wypoczynku: sport, czytanie, spacer, zabawa, spotkania z przyjaciółmi, pomoc rodzicom, działalność plastyczna.
- Samodzielnie ułożyć plan dnia, uwzględniając czas na obowiązki i zainteresowania.
- Wiedzieć, że są rzeczy warte poznania i rozumieć, że czas wolny może temu służyć.
- Znać kryteria, którymi powinien się kierować przy wyborze programów telewizyjnych i gier komputerowych w czasie wolnym.
- Znać zasady prawidłowych stosunków z dorosłymi.
- Wiedzieć, jak okazywać szacunek dorosłym.
- Stosować zwroty grzecznościowe w stosunku do dorosłych: „dzień dobry”- gdy napotka znajome osoby bez względu na to, jakie pełnią funkcje, znać i stosować słowa: „proszę”, „przepraszam” i „dziękuję”.
- Określić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z osobami dorosłymi na podstawie tekstów literackich i własnych doświadczeń.
- Wiedzieć, czym jest praca zawodowa rodziców i starać się zrozumieć jej wartość.
- Wiedzieć, jakie prawa i obowiązki mają dorośli a jakie dzieci.
- Szanować ludzi o odmiennej kulturze i wyglądzie.
- rozumieć potrzebę mówienia prawdy, znać powiedzenie „kłamstwo ma krótkie nogi” i wiedzieć, że kłamstwo jest złe i trzeba mu się przeciwstawiać.
- umieć przyznać się do błędów, a w sytuacjach konfliktowych potrafić dostrzegać winę nie tylko w innych ludziach, ale też swoją.
- Potrafić wskazać przykład naprawy swoich błędów.

- Liczyć się ze zdaniem innych.
- Potrafić integrować się z dziećmi i zgodnie współpracować w nauce i zabawie.
- Nie wysmiewać kolegów i koleżanki, nie oceniać innych ludzi na podstawie ich wyglądu lub pochodnie, ponieważ wie, że taka ocena może być dla nich źródłem przykrości.

Klasa III

Uczeń powinien:

- Wiedzieć, czym jest praca i znać wartość pracy.
- Rozumieć różnice w znaczeniu słów „praca” i „zawód”.
- Wiedzieć, czym jest współpraca, zauważać korzyści dla siebie i innych z dobrze wykonanej pracy, docenić i uszanować wysiłek innych ludzi.
- Wiedzieć, czym jest i jak ważna jest odpowiedzialność.
- Znać sposoby opieki nad zwierzętami i obowiązki wobec nich, rozumieć ich potrzeby.
- Wiedzieć, że nie można dokarmiać zwierząt np. w ogrodzie zoologicznym.
- Wiedzieć, że zwierzęta podobnie jak ludzie czują ból i głód.
- Brać udział w zbiórce karmy dla zwierząt ze Skierniewickiego schroniska.
- Dostrzegać wagę aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły, znać różne formy aktywności na rzecz klasy i szkoły.
- Mieć poczucie wartości i odpowiedzialności za podejmowane w szkole funkcje i zobowiązania.
- Rozumieć, że aktywność prowadzi do większego wpływu ucznia na otaczającą go rzeczywistość szkolną.
- Dbać o czystość, porządek i mienie szkolne.
- Wymienić zalety i zagrożenia związane z oglądaniem programów telewizyjnych, znać programy TV dla dzieci i krótko powiedzieć na ich temat.
- Odróżnić programy wartościowe np. edukacyjne od programów mniej wartościowych lub bez wartości, znać pojęcie uzależnienia od telewizji czy komputera.
- Znać kryteria, którymi powinien się kierować przy wyborze programów TV, stron internetowych i gier komputerowych.
- Znać niektóre tytuły czasopism dla dzieci i je zaprezentować.

Nauczyciel prowadzący:

